רְאוּיָה לִשְׁכִיבָה, (טו) **אִם הִיא קְטַנָּה,** (טז) סְתָמָא * עוֹמֶדֶת לִשְׁכִיבָה וּמְקַבֶּלֶת טֻמְאָה, וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהּ אֶלָּא אִם כֵּן עֲשָׂאָהּ (ה) **לְסִכּוּךְ.** הַגָּה: (יז) דְּהַיְנוּ שֶׁרֹב בְּנֵי אוֹתָהּ הָעִיר עוֹשִׂין אוֹתָהּ לְסִכּוּךְ (הרא״ש פרק קמא דסוכה (סי׳ ג׳)). **וְאִם הִיא גְּדוֹלָה, סְתָמָא עוֹמֶדֶת לְסִכּוּךְ וּמְסַכְּכִין בָּהּ,** (יח) **אֶלָּא אִם כֵּן עֲשָׂאָהּ לִשְׁכִיבָה** (דְּהַיְנוּ (ו) שֶׁמְּנַהֵג הַמָּקוֹם לִשְׁכַּב עָלֶיהָ). וְהֵנִי מִלֵּי שֶׁאֵין לָהּ שָׂפָה, אֲבָל אִם יֵשׁ לָהּ שָׂפָה (יט) **בְּעִנְיָן שֶׁרְאוּיָה לְקַבֵּל,** (כ) כְּגוֹן **אִפְלּוּ אִם נִטַּל שִׂפָּתָהּ אֵין מְסַכְּכִין בָּהּ.** הַגָּה: בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְקַבֵּעַ מַחְצְלָאוֹת (ז) בַּגַּגִּין כְּעֵין תִּקְרָה, (כא) אֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם (כל בו (סי׳ עג)): ז (כב) לְיֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם מֻתָּר לְהַנִּיחַ

ו שם בַּגְּמָרָא (כז:).
כ צִיצִיתִיו לְעֵיל סָעִיף ב׳ (אות ח). ל תְּשׁוּבַת הָרַמְבַּ״ן (המיוחסות סי׳ רטו).

בַּאֵר הֵיטֵב

כְּאִלּוּ אֵינוֹ גְּדוֹלִי קַרְקַע. וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ בְּצֶמֶר גֶּפֶן וְקַנְבּוֹס שֶׁאֵין מִטַּמְּאִין בְּנִגְעִים, אִם נִדַּךְ וְנִפַּץ אֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם. בַּ״ח (ס״ג). וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״כ): ז (ה) **לְסִכּוּךְ.** אֲפִלּוּ עָבַד לָהּ שָׂפָה כְּשָׁרָה. רַדְבַּ״ז (ח״ד סי׳ אלף קסח), מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו): (ו) **שֶׁמְּנַהֲגִ.** וּמָקוֹם שֶׁאֵין מִנְהָג יָדוּעַ לְכֻלֵּי עָלְמָא מַתָּר לְסַכֵּךְ. כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט): (ז) **בַּגַּגִּין.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ גְּדוֹלוֹת שֶׁאֵינָן עוֹמְדִין לִשְׁכִּיבָה, מִכָּל מָקוֹם אֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם מִשּׁוּם גְּזֵרָה שֶׁמָּא יַשֵּׁב תַּחַת תִּקְרַת הַבַּיִת. וְעַיֵּן ט״ז (סק״ח):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה כָּל כָּךְ, וְכֵן הוּא בְּהֶדְיָא בַּטּוּר: **(טו) אִם הִיא קְטַנָּה.** הֵינוּ (כה) כְּדֵי שְׁכִיבָה: **(טז) סְתָמָא עוֹמֶדֶת לִשְׁכִיבָה וּמְקַבֶּלֶת טֻמְאָה וְכוּ׳.** פֵּרוּשׁ דִּכְיָן דִּסְתָמָא לִשְׁכִיבָה, הִיא רְאוּיָה לְקַבֵּל טֻמְאָה לְכָשֶׁיִּשְׁכַּב בָּהּ הַזָּב, וְכֵיוָן שֶׁכֵּן אַף מַעֲתָּה אֵינָהּ רְאוּיָה לְסִכּוּךְ, שֶׁכָּל הָרָאוּי לְקַבֵּל טֻמְאָה אֵין מְסַכְּכִין בּוֹ וְכַנַּ״ל: **(יז) דְּהַיְנוּ שֶׁרֹב וְכוּ׳.** הַגָּה (כה) אִם עֲשָׂאָהּ בְּפֵרוּשׁ לְסִכּוּךְ, מְהֲנֵי אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מִנְהָג מְבֹרָר בָּעִיר לִשְׁכִּיבָה, וְלֹא אָתֵי הָרַמ״א לְאַפּוּקֵי (כו) רַק הַהֶפּוּךְ, דְּאִם הַמִּנְהָג בָּעִיר לִשְׁכִּיבָה, לֹא מְהֲנֵי בְּמַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה לְסִכּוּךְ אוֹ שֶׁקָּנָאָהּ בְּפֵרוּשׁ לְסִכּוּךְ, (כז) דְּמִי יוֹדֵעַ דָּבָר זֶה, וְאָתוּ כֻּלֵּי עָלְמָא לְסַכּוֹכֵי בְּהוּ. וּפְעָמִים שֶׁדָּבָר זֶה מְהֲנֵי (כח) גַּם לְהָקֵל, דְּהַיְנוּ אִם עֲשָׂאָהּ סְתָמָא, אוֹ שֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ לָן אִם עֲשָׂאָהּ לְסִכּוּךְ אוֹ לִשְׁכִיבָה, וְרֹב בְּנֵי הָעִיר עוֹשִׂין אוֹתָהּ לְסִכּוּךְ, תָּלִינַן שֶׁגַּם הוּא עָשָׂה לְסִכּוּךְ: **(יח) אֶלָּא אִם כֵּן עֲשָׂאָהּ לִשְׁכִיבָה דְּהַיְנוּ וְכוּ׳.** אֵין רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְאַפּוּקֵי אִם הָיָה הַמִּנְהָג לְסִכּוּךְ אַף שֶׁגַּם מַחְשָׁבָה דִּידֵהּ שֶׁחָשַׁב לִשְׁכִיבָה לֹא מְהֲנֵי מִידֵי וּמֻתָּר לְסַכֵּךְ, דְּזֶה אֵינוֹ, (כט) דִּכְיָן שֶׁחָשַׁב לִשְׁכִיבָה הֲרֵי יָרְדָה לָהּ תּוֹרַת טֻמְאָה וְאָסוּר לְסַכֵּךְ, אֶלָּא אָתֵי לְאַשְׁמוּעִינַן דְּלָאו דַּוְקָא אִם עֲשָׂאָהּ לִשְׁכִיבָה, (ל) אֶלָּא דְּהוּא הַדִּין אִם מִנְהַג הַמָּקוֹם לִשְׁכִיבָה, הֲרֵי (לא) כְּאִלּוּ עֲשָׂאָהּ בְּעַצְמוֹ לִשְׁכִיבָה. וְאִם אֵינוֹ יָדוּעַ מִנְהַג הַמָּקוֹם, לְכֻלֵּי עָלְמָא (לב) מֻתָּר לְסַכֵּךְ בָּהּ כָּל זְמַן שֶׁלֹּא יָדְעִינַן שֶׁעֲשָׂאָהּ לִשְׁכִיבָה. וְדַע דִּבְמָקוֹמוֹת (לג) הַלָּלוּ כָּל (לד) מַחְצֶלֶת עֲשׂוּיוֹת לִשְׁכִיבָה, (לה) וְאִם כֵּן אֲפִלּוּ הוּא עֲשָׂאָהּ לְסִכּוּךְ, גַּם כֵּן אֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם: **(יט) בְּעִנְיָן שֶׁרְאוּיָה לְקַבֵּל.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר כֵּיוָן שֶׁרְאוּיָה לְקַבֵּל, הֲרֵי יֵשׁ עָלֶיהָ שֵׁם כֵּלִי וּמְקַבֶּלֶת טֻמְאָה, וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהּ. (לו) וְהֵנִי מִלֵּי בִּסְתָמָא, אֲבָל אִם יְדִיעַת הַדָּיָא לְסִכּוּךְ, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לָהּ שָׂפָה אֵינָהּ מְקַבֶּלֶת טֻמְאָה, וְקִבּוּל זֶה אֵינוֹ חָשִׁיב כְּלוּם, כֵּיוָן שֶׁאֵינָהּ עֲשׂוּיָה לְקַבֵּל. (לז) וְיֵשׁ מַאֲחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ לָהּ שָׂפָה, בְּכָל גַּוְנֵי מְקַבֶּלֶת טֻמְאָה וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהּ: **(כ) אֲפִלּוּ אִם נִטַּל שִׂפָּתָהּ.** דּוּמְיָא דְּכָל שִׁבְרֵי כֵּלִים שֶׁאֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם מִדְּרַבָּנָן, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף ב׳: **(כא) אֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ נַעֲשׂוּ לְסִכּוּךְ שֶׁאֵין מְקַבְּלִין טֻמְאָה, גְּזֵרָה שֶׁמָּא יֵשֵׁב תַּחַת תִּקְרַת הַבַּיִת שֶׁעֲשׂוּי מִמַּחְצָלְאוֹת, וּמַחְצָלְאוֹת שֶׁל תִּקְרַת הַבַּיִת פְּסוּלִין מִן הַתּוֹרָה, שֶׁלֹּא הֻקְּבְּעוּ שָׁם לְשֵׁם צֵל אֶלָּא לְשֵׁם דִּירָה: **ז (כב) יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם מֻתָּר וְכוּ׳.** יֵשׁ מַאֲחֲרוֹנִים (לח) שֶׁמְּפָרְשֵׁי דְּהַסָּפֵק הוּא אִם מֻתָּר לְסַכֵּךְ בְּסַלָּמוֹת, [וּמֵירֵי שֶׁהַסֻּלָּם הוּא רָחָב אַרְבָּעָה טְפָחִים, דְּסָכָךְ פָּסוּל אֵינוֹ פּוֹסֵל בָּאֶמְצַע פָּחוֹת מֵאַרְבָּעָה טְפָחִים כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תרל״ב (ס״א)], וּמְקוֹם הַסָּפֵק הוּא מִפְּנֵי שֶׁהוּא פְּשׁוּטֵי כְּלֵי עֵץ שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה אֲפִלּוּ מִדְּרַבָּנָן, וְיֵשׁ צַד לְאִסּוּר, כֵּיוָן דְּיֵשׁ נְקָבִים בְּיֵרְכֵי הַסֻּלָּם שֶׁהַשְּׁלִיבוֹת תְּקוּעוֹת בָּהֶם, דְּמֵי לְבֵית קִבּוּל. (לט) וְיֵשׁ מַאֲחֲרוֹנִים שֶׁמְּפָרְשֵׁי דְּמֵירֵי בְּסֻלָּם שֶׁאֵינוֹ רָחָב, דְּאִי הָיָה רָחָב, (מ) בְּוַדַּאי יֵשׁ לָנוּ לְהַחְמִיר דְּדָמֵי לְבֵית קִבּוּל, וְאֵין לְסַכֵּךְ בּוֹ, אֶלָּא מְקוֹם הַסָּפֵק הוּא דַּהֲלֹא עַל כָּל פָּנִים בִּכְלַל מַעֲמִיד הוּא, וְאָפְשָׁר דְּיֵשׁ לָנוּ לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לְהַעֲמִיד בְּדָבָר הַמְקַבֵּל טֻמְאָה, שֶׁמָּא יָבוֹא לְהַרְבּוֹת בְּסֻלָּמוֹת לְסַכֵּךְ בָּהֶם: **(מא)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(מב) מֵירֵי בְּסֻלָּם שֶׁנָּקוּב מֵעֲבַר לְעֵבֶר וְאִם כֵּן אֵינוֹ בֵּית קִבּוּל, אוֹ שֶׁהַשְּׁלִיבוֹת תְּקוּעַ עַל גַּבֵּי יֵרְכוֹתָיו.** וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א שֶׁהוֹכִיחַ דְּסֻלָּם זֶה שֶׁאֵין בּוֹ נְקָבִים אֵינוֹ טָמֵא אֲפִלּוּ מִדְּרַבָּנָן: **(מג)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּמַסְקָנָתוֹ וְהַגְּרַ״ז (סי״א) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (דיני סוכה סי״ד) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קמו ס״ל) וּבְגִדֵי יֶשַׁע:

בֵּאוּר הַלָּכָה

ו * **עוֹמֶדֶת לִשְׁכִיבָה.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) דְּבַמְּקוֹמוֹת הַלָּלוּ סְתָם מַחְצֶלֶת [הֵינוּ בֵּין גְּדוֹלָה וּבֵין קְטַנָּה] לִשְׁכִיבָה, וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ עֲשָׂאָן בְּפֵרוּשׁ לְסִכּוּךְ, מִכָּל מָקוֹם פְּסוּלִין מִדְּרַבָּנָן מַהֲטַעַם שֶׁפָּסַק הָרַא״ש, דְּמֵי יוֹדֵעַ אִם נַעֲשׂוּ לְשֵׁם סָכָךְ, וַאֲסוּרִין מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן. **וַחֲדָשִׁים מְקֹרָב בָּאוּ שֶׁהַתְחִילוּ בִּמְדִינוֹתֵינוּ לִסְכֹּךְ בְּמַחֲצָלוֹת שֶׁל עֲרָבָה אֲשֶׁר לֹא שָׁעֲרוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְאוֹתָם מַחֲצָלוֹת מִסְתָּמָא הֵם עוֹמְדִים לִשְׁכֹּב וְלִישֵׁב עֲלֵיהֶם בַּעֲגָלוֹת, וְאִם כֵּן יֵשׁ בָּהֶם פְּסוּל מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן אִפְלּוּ עֲשָׂאָן לְשֵׁם סָכָךְ, וְלָכֵן כָּל שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מִזֶּה, וּבִפְרָט אִם אוֹתָן מַחֲצָלוֹת כְּבָר נִשְׁתַּמְּשׁוּ בָּהֶם בַּעֲגָלָה, אֲפִלּוּ לֹא לִשְׁכִיבָה וִישִׁיבָה, רַק לְקַבֵּל, פְּסוּלִים מִדְּאוֹרַיְתָא וְכוּ׳.** עַד כָּאן לְשׁוֹן הַבְּדוֹרֵי יַעֲקֹב (סק״ו). **אָמְנָם בְּסֵפֶר בֵּית מֵאִיר כָּתַב שֶׁבְּעֵירוֹ גַּם כֵּן מָצָא עִנְיָן הַנָּהוּג שֶׁמְּסַכְּכִים בְּעִנְפֵי עֲרָבוֹת (גידולים) [גְּדוֹלִים], קוֹרִין אוֹתָן בִּלְע״ד קָעֶרְע״ב, וְאוֹתָן הַקָּעֶרְע״ב בְּאֶמֶת רֹב תְּקוּנָם וּגְדִילוּתָם הָיָה לְהַנִּיחַ תּוֹךְ הָעֲגָלוֹת, וְאַלּוּ אַף אוֹתָן שֶׁמְּסַכְּכִין בָּהֶם הָיוּ גַּם כֵּן בְּתֹאַרַם, בְּאֹפֶן שֶׁהָיָה שַׁיָּךְ לוֹמַר עֲלֵיהֶם שֶׁתְּמִיהָה לְהַנִּיחָם תּוֹךְ הָעֲגָלוֹת וְכוּ׳,** וְאִם כֵּן הָעִיר בְּפֵרוּשׁ לְשֵׁם סְכִיכָה, **אָמְנָם רוֹאֶה אֲנִי שֶׁאִלּוּ הַקָּעֶרְע״ב שַׁיָּךְ לָהֶם שׁוּם בֵּית קִבּוּל אֶלָּא פְּשׁוּטִים, אֵינָם נַעֲשִׂים כְּלָל בְּאֹפֶן זֶה לְהַנִּיחָם תּוֹךְ הָעֲגָלוֹת, דְּהַנַּעֲשִׂים לַעֲגָלוֹת יֵשׁ לָהֶם תּוֹךְ וַעֲשׂוּיִים עִם שׁוּלַיִם וַאֲחוֹרִים, וְאִלּוּ שֶׁאֵינָם אֶלָּא צַד אֶחָד פָּשׁוּט, אַף אִלּוּ הָיוּ נַעֲשִׂים לְהַצִּיגָם מִן הַצַּד תּוֹךְ עֲגָלוֹת, אֵינָם אֶלָּא לְמַחְצֶה לְהַפְסִיק שֶׁלֹּא יִפֹּל דָּבָר מִן צַד הָעֲגָלָה, שֶׁאֵינָם מְקַבְּלִים שׁוּם טֻמְאָה וְכוּ׳, וּבִפְרָט שֶׁהֵם גְּדוֹלִים מַה שֶּׁאֵין דַּרְכָּם כְּלָל לְהַנִּיחָם תּוֹךְ עֲגָלוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁנִּתְקַנּוּ בִּפְרוּשׁ אַצֵּל הָאֻמָּן לְסַכֵּךְ בָּהֶם, דְּכִשְׁרִים בִּכְלֵי שׁוּם גְּמִגּוּם. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

סֶלָּם עַל הַגַּג כְּדֵי לְסַכֵּךְ (מ) עַל גַּבָּיו. הַגָּה: (כג) וְלָכֵן אֵין לְסַכֵּךְ עָלָיו. (כד) וַאֲפִלּוּ לְהַנִּיחוֹ עַל הַסָּכָךְ (ט) לְהַחֲזִיקוֹ, אָסוּר. וְהוּא הַדִּין בְּכָל כְּלֵי הַמְקַבֵּל טֻמְאָה, כְּגוֹן סַפְסָל וְכִסֵּא (כה) שֶׁמְּקַבְּלִין טֻמְאַת מִדְרָס (מהרי"ל (מנהגים)): ח (כו) מ"לְחַבֵּר כְּלוֹנְסָאוֹת הַסֻּכָּה בְּמַסְמְרוֹת שֶׁל בַּרְזֶל אוֹ לְקָשְׁרָם בִּבְלָאוֹת (פרוש, חֻתִּיכוֹת שֶׁל בְּגָדִים בְּלוּיִם) שֶׁהֵם מְקַבְּלִים טֻמְאָה, (י) אֵין קְפִידָא: ט נ"כָּל (כז) מִינֵי אֳכָלִין (כח) מְקַבְּלִים טֻמְאָה (כט) וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם: י ס"עֲנָפֵי תְּאֵנָה וּבָהֶם תְּאֵנִים, וְזִמּוֹרוֹת וּבָהֶם עֲנָבִים, (ל) אִם פְּסֹלֶת מְרֻבָּה עַל הָאֹכֶל מְסַכְּכִין בָּהֶם, וְאִם לָאו אֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם. ע"וְאִם קְצָרָם לְאֹכֶל, יֵשׁ (יא) לַיָּדִים (לא) תּוֹרַת אֹכֶל לְקַבֵּל טֻמְאָה, וְצָרִיךְ שֶׁיְּהֵא בַּפְּסֹלֶת כְּדֵי לְבַטֵּל הָאֹכֶל וְהַיָּד. וְאִם קְצָרָם לְסִכּוּךְ, אָז אֵין לַיָּדִים תּוֹרַת אֹכֶל, וְאַדְרַבָּה הֵם מִצְטָרְפִים עִם הַפְּסֹלֶת לְבַטֵּל הָאֹכֶל. פ"וְאִם קְצָרָם לְאֹכֶל וְנִמְלַךְ עֲלֵיהֶם לְסִכּוּךְ, אֵין הַמַּחֲשָׁבָה מוֹצִיאָה הַיָּדוֹת מִתּוֹרַת אֹכֶל עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה בָּהֶם מַעֲשֶׂה שֶׁנִּפְסְדוּ שָׁרוֹצָה אוֹתָם לְסִכּוּךְ, כְּגוֹן שֶׁיְּדוּשׁ אוֹתָם: יא צ"מְסַכְּכִין בִּפְינוֹג"ו הַנִּקְרָא בְּעַרְבִי שֶׁמֶר, (וְהוּא מַאֲכַל בְּהֵמָה, וְאֵין בְּנֵי אָדָם אוֹכְלִים אוֹתוֹ אֶלָּא לִרְפוּאָה) (רבינו ירוחם נתיב ח' חלק (ב') [א'] וכל בו (סי' עח)): יב (לב) ק"סֻכַּךְ בִּירָקוֹת שֶׁמְּמַהֲרִין לְיַבֵּשׁ, (לג) אַף עַל פִּי שֶׁפְּסוּלִים לְסֻכַּךְ מִפְּנֵי שֶׁמְּקַבְּלִים טֻמְאָה, אֵין דִּינָם כְּסָכָךְ פָּסוּל (לד) לִפְסֹל בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים, (לה) אֶלָּא כַּאֲוִיר חֲשִׁיבֵי לִפְסֹל בִּשְׁלֹשָׁה. וְאִם אֵין דַּרְכָּם לְיַבֵּשׁ, דִּינָם

מ תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי' צא).
נ בְּרֵיתָא שָׁם י"ג (ע"ב).
ס שָׁם וּכְתָנָא קָמָא.
ע שָׁם בְּגֶמָרָא.
פ אוֹקְמָתָא דִּבְרֵיתָא שָׁם בְּגֶמָרָא י"ג וּכְתָנָא קָמָא.
צ הָרא"ש בְּתְשׁוּבָה כְּלָל כ"ד (סי' יד) וְסֵפֶר אֲרָחוֹת חַיִּים (סי' יד) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יְחִיאֵל וְרַבֵּנוּ שְׁמוּאֵל מֵאוֹרְיָא.
ק מֵיקָרָא דִּשְׁמוּאֵל (שם) וּכְפֵרוּשׁ רַשְׁ"י שָׁם (ד"ה ופוסלין) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים.

בַּאֵר הֵיטֵב

ז (מ) עַל גַּבָּיו. דְּאֵין מַעֲמִידִין הַסֻּכָּךְ בְּדָבָר הַמְקַבֵּל טֻמְאָה, שֶׁמָּא יָבֹא לְסַכֵּךְ בּוֹ, וְאַף עַל גַּב שֶׁמַּעֲמִידִין עַל כֹּתֶל אֲבָנִים, מִשּׁוּם דְּלֹא שְׁכִיחַ שֶׁיְּסַכֵּךְ בָּהֶם. וְיֵשׁ נוֹהֲגִים לְהַעֲמִיד קָנִים תַּחַת הַסֻּכָּךְ, וּמִדַּת חֲסִידוּת הִיא. ר"ן (ר"ה ולענין הלכה). וְהִנֵּה מִנְהָג אַבְרָהָם (סק"ס) הָעֶלְיָה דְּמַתָּר לְהַעֲמִיד בִּדְבָר הַמְקַבֵּל טֻמְאָה, וּמַה שֶּׁאָסוּר בְּסֶלָּם, הֵינוּ מִשּׁוּם שֶׁהִיא עֲצָמָהּ סֻכָּךְ פָּסוּל, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן ט"ז (סק"י) וּבַעֲטָרַת זְקֵנִים: (ט) לְהַחֲזִיקוֹ.

בַּאוּר הַלָּכָה

וְעַיֵּן בְּפֶרִי מְגַדִּים סוֹף הִלְכוֹת סֻכָּה בְּסִימָן תרמ"ג (משב"ז סק"ד) שֶׁמְּגַמְגֵּם בָּזֶה מִשּׁוּם גְּזֵרַת תְּקָרָה (וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה שֶּׁיֵּשׁ גְּזֵרַת תְּקָרָה בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מִנְהָג לְסַכֵּךְ בָּזֶה). **וּמִכָּל מָקוֹם הָרוֹצֶה לִסְמֹךְ עַל דַּעַת הָגָאוֹן בֵּית מֵאִיר בְּרַבֵּנוּ אֵין לִמְחוֹת בְּיָדוֹ,** בְּפֶרֶט דְּהוּא רַק מִלְּתָא דְּרַבָּנָן בְּעָלְמָא לְכֻלֵּי עָלְמָא הֵיכָא דְּנַעֲשׂוּ מִשּׁוּם כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בִּבְכוּרֵי יַעֲקֹב. **אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְסַכֵּךְ בָּהֶן כָּל הַשָּׁנָה הַגַּגּוֹת,** הוּא וּמִן הַתּוֹרָה טְמֵאִין. (מג) אָכֵן כְּשֶׁאֵין לְהַסֶּלָּם נְקָבִים, וְהַשְּׁלִיבוֹת תְּקוּעִין עַל הַיְרֵכוֹת (מד) בְּמַסְמְרִים, הֵם בִּכְלַל פְּשׁוּטֵי כְּלֵי עֵץ שֶׁאֵין מְקַבְּלִין טֻמְאָה אַף מִדְּרַבָּנָן. (מה) וְיֵשׁ שֶׁמַּחְמִירִין אַף בָּזֶה מִשּׁוּם לֹא פֻלּוּג: (כד) **וַאֲפִלּוּ וְכוּ' לְהַחֲזִיקוֹ אָסוּר.** דְּגַם זֶה (מו) בִּכְלַל מַעֲמִיד הוּא, (מז) וּמִלְּבַד זֶה עַל כָּל פָּנִים סָכָךְ פָּסוּל הוּא: (כה) **שֶׁמְּקַבְּלִין טֻמְאַת מִדְרָס.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁרְאוּיִין לְקַבֵּל, וַאֲפִלּוּ הֵן חֲדָשִׁים שֶׁבְּוַדַּאי לֹא נִטְמְאוּ עֲדַיִן. (מח) וְדַע דְּכָל כְּלֵי עֵץ הָרָחָב קָצַת וְרָאוּי לְהָנִיחַ עָלָיו דָּבָר, (מט) יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁמְּקַבֵּל טֻמְאָה מִדְּרַבָּנָן, דְּדָמֵי לְבֵית קִבּוּל, וְעַל כֵּן אֵין לְהַנִּיחַ מָרָא וּמִגְרָפָה עַל הַסָּכָךְ לְהַחֲזִיקוֹ (נ) אוֹ תַּחַת הַסָּכָךְ לְהַעֲמִיד הַסָּכָךְ, וַאֲפִלּוּ נִשְׁבְּרוּ: ח (כו) **לְחַבֵּר וְכוּ' בְּמַסְמְרוֹת שֶׁל בַּרְזֶל.** זֶה מֻתָּר (נא) לְכַלֵּי עַלְמָא, אֲפִלּוּ לְמַאן דְּאוֹסֵר לְהַעֲמִיד הַסֻּכָּךְ בְּדָבָר הַמְקַבֵּל טֻמְאָה, כֵּיוָן שֶׁאֵין סוֹמֵךְ הַסֻּכָּךְ עַל הַמַּסְמְרִים, אֶלָּא שֶׁמַּחֲזִיק בָּהֶם הַכְּלוֹנָסָאוֹת הַמַּעֲמִידִים לְהַסֻּכָּךְ. וּמִטַּעַם זֶה גַּם כֵּן מֻתָּר לְקָשְׁרָם לְהַכְּלוֹנָסָאוֹת בִּבְלָאוֹת אוֹ בַּחֲבָלִים שֶׁל פִּשְׁתָּן. וְאֵין הָכִי נַמִּי דְּלִקְשֹׁר הַסֻּכָּךְ עַצְמוֹ בִּכְלוֹנָסָאוֹת בַּחֲבָלִים רְאוּי לִזָּהֵר לְכַתְּחִלָּה, כֵּיוָן שֶׁקּוֹשֵׁר הַסֻּכָּךְ עַצְמוֹ בְּדָבָר הַמְקַבֵּל טֻמְאָה [אַחֲרוֹנִים]: ט (כז) **מִינֵי אֳכָלִים.** הֵינוּ (נב) מַאֲכַל אָדָם, דְּאִלּוּ מַאֲכַל בְּהֵמָה אֵין מְקַבֵּל טֻמְאָה: (כח) **מְקַבְּלִין טֻמְאָה וְכוּ'.** וַאֲפִלּוּ (נג) אִם לֹא הֶכְשִׁירוּ עֲדַיִן, פְּסוּלִין: (כט) **וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם.** וְכָל בִּשָּׁם שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין לַהֲנָאַת גּוּפָן כִּי אִם לְרֵיחַ וּמַרְאֶה וְכַדּוֹמֶה, מְסַכְּכִין בָּהֶן [פְּרִי מְגַדִּים (משב"ז סק"ק יב)]. וּלְעִנְיַן קִנָּמוֹן, אַף דְּהַפְּרִי מְגַדִּים מַקֵּל, בְּבִכּוּרֵי יַעֲקֹב (סק"ק יז) הוֹכִיחַ דִּכְמִין אֹכֶל חָשִׁיב, דַּהֲרֵי אִיתָא לְעֵיל בְּסִימָן ר"ב (סי"ז) דְּמְבָרְכִין עָלָיו בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה: י (ל) **אִם פְּסֹלֶת מְרֻבָּה עַל הָאֹכֶל וְכוּ'.** (לא) **תּוֹרַת אֹכֶל.** מִן הַדִּין אֵין הַיָּדִים נִקְרָא לְאֹכֶל רַק עַד שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, וְאִם קְצָרָם לְסִכּוּךְ הַיָּדִים מִצְטָרְפִים עִם הַפְּסֹלֶת, וּכְדִלְקַמָּה: (לב) כ"כְּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ק יב) שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר וְלֶאֱסֹר בְּכָל יָדוֹת, אֲפִלּוּ גְּדוֹלוֹת הַרְבֵּה. וּלְפִי זֶה יֵשׁ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא לְכַסּוֹת בְּקַשִּׁין שֶׁל תְּבוּאָה קֹדֶם שֶׁנַּחְבְּטוּ מִן הַתְּבוּאָה. וְהִנֵּה הַפְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק יב) מְפַקְפֵּק קְצָת אֲפִלּוּ אַחַר שֶׁנַּחְבְּטוּ, וּבְכִבּוּדֵי יַעֲקֹב (סק"כ) מַשִּׂיג עָלָיו וּמַסְכִּים לְהַטַּ"ז לְקַמָּן בְּסָעִיף י"ח (סק"ס כא) דְּשָׁרֵי. וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ לִזָּהֵר, דְּשִׁכְיַח הוּא שֶׁעֲדַיִן נִשְׁאָר מְעַט תְּבוּאָה בַּשִּׁבֳּלִים אֲפִלּוּ אַחַר שֶׁדָּשׁ אוֹתָם, וּבָזֶה עֲדַיִן נִשְׁאַר עַל הַקַּשׁ תּוֹרַת יָדוֹת, וְלָכֵן אִם רוֹצֶה לְסַכֵּךְ בְּתֶבֶן וְקַשׁ שֶׁל תְּבוּאָה, טוֹב שֶׁיְּסִיר הַשִּׁבֳּלִים מֵהֶם [בִּכּוּרֵי יַעֲקֹב הַנַּ"ל]. וְנִרְאֶה דְּקַשִּׁין שֶׁל מִין שִׁבֳּלִין הַנִּקְצָרִין בְּמַגָּל דְּמִדִּינָה הַיָּד אֵינוֹ כְּאֹכֶל רַק עַד שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, אִם יֵשׁ בְּהַשֹּׁאֵר יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים אֵין לְהַחְמִיר אַחַר שֶׁנַּחְבְּטוּ: יב (לב) **סֻכַּךְ בִּירָקוֹת וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּאֵיזֶה מְקוֹמוֹת שֶׁמְּמַהֲרִין לְיַבֵּשׁ בְּתוֹךְ שִׁבְעַת יְמֵי הֶחָג וְלִנְפֹּל (מד) הָעֲלִין וְהַגִּבְעוֹלִין, וְיִשָּׁאֵר אֲוִיר (לג) **אַף עַל פִּי שֶׁפְּסוּלִים לְסֻכַּךְ וְכוּ'.** דְּהָסָעִיף זֶה אֵירֵי בִּירָקוֹת שֶׁרְאוּיִים לַאֲכִילָה וּפְסוּלִים לְסֻכַּךְ בָּהֶם, וַהֲוָה אָמֵינָא דְּבִשְׁבִיל זֶה אֵין חָל עֲלֵיהֶם שֵׁם פְּסוּל אַחֵר, קָא מַשְׁמַע לָן דְּלֹא אָמְרִינַן הָכִי: (לד) **לִפְסֹל בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים.** כַּמְבֹאָר בְּסִימָן תרל"ב (סעיפים א-ב) דְּסָכָךְ פָּסוּל פּוֹסֵל בָּאֶמְצַע בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים, וַאֲוִיר פּוֹסֵל בֵּין בָּאֶמְצַע בֵּין מִן הַצַּד בִּשְׁלֹשָׁה טְפָחִים: (לה) **אֶלָּא כַּאֲוִיר חֲשִׁיבֵי לִפְסֹל וְכוּ'.** הֵינוּ אֲפִלּוּ קָדֵם דְּעַל כָּל פָּנִים סָכָךְ פָּסוּל הוּא: ח (י) **אֵין קְפִידָא.** כֵּיוָן שֶׁאֵין הַסָּכָךְ עֲצָמוֹ נִסְמָךְ עֲלֵיהֶן. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ט) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן ט"ז סוֹף סִימָן תר"ל: י (יא) **לַיָּדִים.** וְאֵין הַיָּדִים נִקְרָא אֹכֶל אֶלָּא עַד שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. בֵּית יוֹסֵף (ד"ה כתב הרא"ש), הָרא"ש (בתשובה כלל כד סי' יד). וְעַיֵּן בְּעֵקֶץ (פ"א מ"ג) דְּיֵשׁ יָדוֹת שֶׁמְּצַטְרְפִין אַף עַל פִּי שֶׁגְּדוֹלוֹת הַרְבֵּה, וְלָכֵן יֵשׁ לְהַחְמִיר. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ק יב):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(כג) **וְלָכֵן אֵין לְסַכֵּךְ עָלָיו.** עַיֵּן בְּדַרְכֵי משֶׁה (אות ב) [וְהָעְתִּיקוֹ הַגְּרָ"א בְּבֵאוּרוֹ] א"דְּמִפְשָׁט פְּשִׁיטָא לֵהּ דְּאָסוּר לְסַכֵּךְ בּוֹ, דְּבֵית קִבּוּל הוּא וּמְקַבֵּל טֻמְאָה, וּמְמֵילָא בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לְסַכֵּךְ עַל גַּבָּיו. (מג) וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּסֻלָּמוֹת שֶׁל עֲגָלוֹת אוֹ סֻלָּם שֶׁל אֲבוּס הַנָּתוּן עַל שְׁתֵּי יְתֵדוֹת וּמִסְפּוֹא שָׁם לְמַאֲכַל בְּהֵמָה, בְּוַדַּאי בֵּית קִבּוּל גָּמוּר הוּא וּמִן הַתּוֹרָה טְמֵאִין. (מג) אָכֵן כְּשֶׁאֵין לְהַסֻּלָּם נְקָבִים, וְהַשְּׁלִיבוֹת תְּקוּעִין עַל הַיְרֵכוֹת (מד) בְּמַסְמְרִים, הֵם בִּכְלַל פְּשׁוּטֵי כְּלֵי עֵץ שֶׁאֵין מְקַבְּלִין טֻמְאָה אַף מִדְּרַבָּנָן. (מה) וְיֵשׁ שֶׁמַּחְמִירִין אַף בָּזֶה מִשּׁוּם לֹא פֻלּוּג: (כד) **וַאֲפִלּוּ וְכוּ' לְהַחֲזִיקוֹ אָסוּר.** דְּגַם זֶה (מו) בִּכְלַל מַעֲמִיד הוּא, (מז) וּמִלְּבַד זֶה עַל כָּל פָּנִים סָכָךְ פָּסוּל הוּא: (כה) **שֶׁמְּקַבְּלִין טֻמְאַת מִדְרָס.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁרְאוּיִין לְקַבֵּל, וַאֲפִלּוּ הֵן חֲדָשִׁים שֶׁבְּוַדַּאי לֹא נִטְמְאוּ עֲדַיִן. (מח) וְדַע דְּכָל כְּלֵי עֵץ הָרָחָב קָצַת וְרָאוּי לְהָנִיחַ עָלָיו דָּבָר, (מט) יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁמְּקַבֵּל טֻמְאָה מִדְּרַבָּנָן, דְּדָמֵי לְבֵית קִבּוּל, וְעַל כֵּן אֵין לְהַנִּיחַ מָרָא וּמִגְרָפָה עַל הַסָּכָךְ לְהַחֲזִיקוֹ (נ) אוֹ תַּחַת הַסָּכָךְ לְהַעֲמִיד הַסָּכָךְ, וַאֲפִלּוּ נִשְׁבְּרוּ: ח (כו) **לְחַבֵּר וְכוּ' בְּמַסְמְרוֹת שֶׁל בַּרְזֶל.** זֶה מֻתָּר (נא) לְכַלֵּי עַלְמָא, אֲפִלּוּ לְמַאן דְּאוֹסֵר לְהַעֲמִיד הַסֻּכָּךְ בְּדָבָר הַמְקַבֵּל טֻמְאָה, כֵּיוָן שֶׁאֵין סוֹמֵךְ הַסֻּכָּךְ עַל הַמַּסְמְרִים, אֶלָּא שֶׁמַּחֲזִיק בָּהֶם הַכְּלוֹנָסָאוֹת הַמַּעֲמִידִים לְהַסֻּכָּךְ. וּמִטַּעַם זֶה גַּם כֵּן מֻתָּר לְקָשְׁרָם לְהַכְּלוֹנָסָאוֹת בִּבְלָאוֹת אוֹ בַּחֲבָלִים שֶׁל פִּשְׁתָּן. וְאֵין הָכִי נַמִּי דְּלִקְשֹׁר הַסֻּכָּךְ עַצְמוֹ בִּכְלוֹנָסָאוֹת בַּחֲבָלִים רְאוּי לִזָּהֵר לְכַתְּחִלָּה, כֵּיוָן שֶׁקּוֹשֵׁר הַסֻּכָּךְ עַצְמוֹ בְּדָבָר הַמְקַבֵּל טֻמְאָה [אַחֲרוֹנִים]: ט (כז) **מִינֵי אֳכָלִים.** הֵינוּ (נב) מַאֲכַל אָדָם, דְּאִלּוּ מַאֲכַל בְּהֵמָה אֵין מְקַבֵּל טֻמְאָה: (כח) **מְקַבְּלִין טֻמְאָה וְכוּ'.** וַאֲפִלּוּ (נג) אִם לֹא הֶכְשִׁירוּ עֲדַיִן, פְּסוּלִין: (כט) **וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהֶם.** וְכָל בִּשָּׁם שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין לַהֲנָאַת גּוּפָן כִּי אִם לְרֵיחַ וּמַרְאֶה וְכַדּוֹמֶה, מְסַכְּכִין בָּהֶן [פְּרִי מְגַדִּים (משב"ז סק"ק יב)]. וּלְעִנְיַן קִנָּמוֹן, אַף דְּהַפְּרִי מְגַדִּים מַקֵּל, בְּבִכּוּרֵי יַעֲקֹב (סק"ק יז) הוֹכִיחַ דִּכְמִין אֹכֶל חָשִׁיב, דַּהֲרֵי אִיתָא לְעֵיל בְּסִימָן ר"ב (סי"ז) דְּמְבָרְכִין עָלָיו בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה: י (ל) **אִם פְּסֹלֶת מְרֻבָּה עַל הָאֹכֶל וְכוּ'.** (לא) **תּוֹרַת אֹכֶל.** מִן הַדִּין אֵין הַיָּדִים נִקְרָא לְאֹכֶל רַק עַד שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, וְאִם קְצָרָם לְסִכּוּךְ הַיָּדִים מִצְטָרְפִים עִם הַפְּסֹלֶת, וּכְדִלְקַמָּה: (לב) כ"כְּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ק יב) שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר וְלֶאֱסֹר בְּכָל יָדוֹת, אֲפִלּוּ גְּדוֹלוֹת הַרְבֵּה. וּלְפִי זֶה יֵשׁ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא לְכַסּוֹת בְּקַשִּׁין שֶׁל תְּבוּאָה קֹדֶם שֶׁנַּחְבְּטוּ מִן הַתְּבוּאָה. וְהִנֵּה הַפְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק יב) מְפַקְפֵּק קְצָת אֲפִלּוּ אַחַר שֶׁנַּחְבְּטוּ, וּבְכִבּוּדֵי יַעֲקֹב (סק"כ) מַשִּׂיג עָלָיו וּמַסְכִּים לְהַטַּ"ז לְקַמָּן בְּסָעִיף י"ח (סק"ס כא) דְּשָׁרֵי. וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ לִזָּהֵר, דְּשִׁכְיַח הוּא שֶׁעֲדַיִן נִשְׁאַר מְעַט תְּבוּאָה בַּשִּׁבֳּלִים אֲפִלּוּ אַחַר שֶׁדָּשׁ אוֹתָם, וּבָזֶה עֲדַיִן נִשְׁאַר עַל הַקַּשׁ תּוֹרַת יָדוֹת, וְלָכֵן אִם רוֹצֶה לְסַכֵּךְ בְּתֶבֶן וְקַשׁ שֶׁל תְּבוּאָה, טוֹב שֶׁיְּסִיר הַשִּׁבֳּלִים מֵהֶם [בִּכּוּרֵי יַעֲקֹב הַנַּ"ל]. וְנִרְאֶה דְּקַשִּׁין שֶׁל מִין שִׁבֳּלִין הַנִּקְצָרִין בְּמַגָּל דְּמִדִּינָה הַיָּד אֵינוֹ כְּאֹכֶל רַק עַד שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, אִם יֵשׁ בְּהַשֹּׁאֵר יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים אֵין לְהַחְמִיר אַחַר שֶׁנַּחְבְּטוּ: יב (לב) **סֻכַּךְ בִּירָקוֹת וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּאֵיזֶה מְקוֹמוֹת שֶׁמְּמַהֲרִין לְיַבֵּשׁ בְּתוֹךְ שִׁבְעַת יְמֵי הֶחָג וְלִנְפֹּל (מד) הָעֲלִין וְהַגִּבְעוֹלִין, וְיִשָּׁאֵר אֲוִיר (לג) **אַף עַל פִּי שֶׁפְּסוּלִים לְסֻכַּךְ וְכוּ'.** דְּהָסָעִיף זֶה אֵירֵי בִּירָקוֹת שֶׁרְאוּיִים לַאֲכִילָה וּפְסוּלִים לְסֻכַּךְ בָּהֶם, וַהֲוָה אָמֵינָא דְּבִשְׁבִיל זֶה אֵין חָל עֲלֵיהֶם שֵׁם פְּסוּל אַחֵר, קָא מַשְׁמַע לָן דְּלֹא אָמְרִינַן הָכִי: (לד) **לִפְסֹל בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים.** כַּמְבֹאָר בְּסִימָן תרל"ב (סעיפים א-ב) דְּסָכָךְ פָּסוּל פּוֹסֵל בָּאֶמְצַע בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים, וַאֲוִיר פּוֹסֵל בֵּין בָּאֶמְצַע בֵּין מִן הַצַּד בִּשְׁלֹשָׁה טְפָחִים: (לה) **אֶלָּא כַּאֲוִיר חֲשִׁיבֵי לִפְסֹל וְכוּ'.** הֵינוּ אֲפִלּוּ קֹדֶם

שַׁעַר הַצִּיּוּן

הַגְּרָ"א וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מז) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"י): (מח) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ק יא): (מט) עַיֵּן בְּנְתִיב חַיִּים: (נ) אַחֲרוֹנִים: ח (נא) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ט) וְהַגְּרָ"א (סי"ז) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: ט (נב) פּוֹסְקִים: (נג) קָרְבָּן נְתַנְאֵל (פ"א סי' כו אות ז) וּפְרִי מְגַדִּים (משב"ז סק"ק יב): יב (נד) רַבֵּנוּ מָנוֹחַ (פ"ה ה"ג), וְכֵן כָּתַב הַב"ח (סי"ז) מִסְּבָרָתוֹ, דְּאִי יִשָּׁאֲרוּ הַגַּבְעוֹלִין הֲרֵי הוּא בִּכְלָל הַיּוֹתֵר וְהֵיכִי דְּמִבְּאָר בְּסָעִיף י"ד דִּבְדִיעֲבַד כָּשֵׁר, וְהַטַּ"ז (סק"ק יד) קָצַר בָּזֶה: (מא) כֵּן מוּכָח בְּבֵאוּר (מב) וְכֵן מוּכָח בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים הַנַּ"ל לֹא מַשְׁמַע כֵּן: (מג) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ח): (מד) וְאַף הַב"ח (שם) לֹא אָסַר לְכַתְּחִלָּה רַק בְּשֶׁנִּקּוּב מֻעָבָר לְעָבָר, אֲבָל בְּשֶׁאֵינוֹ נָקוּב כְּלָל וְהַשְּׁלִיבוֹת הֵם תְּקוּעִין עַל הַיְרֵכִים, גַּם לְדִידֵהּ מֻתָּר לְכַתְּחִלָּה, עַיֵּן שָׁם. וְכֵן מַשְׁמַע בְּהַגְּרָ"ז (סי"א) וְחַיֵּי אָדָם (שם), וְכֵן מוּכָח בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א, עַיֵּן שָׁם בְּרֹאשׁ דְּבָרָיו: (מה) **וְאִם חָרוּץ עַל הַיְרֵכוֹת, צָרִיךְ עִיּוּן, דְּאִפְשָׁר דְּזֶה דְּמֵי לְבֵית קִבּוּל** [פְּרִי מְגַדִּים (משב"ז סק"ט)]: (מה) טַ"ז (סק"ט). וּמִכָּל הָאַחֲרוֹנִים הַנַּ"ל לֹא מַשְׁמַע כֵּן: (מו) כֵּן מוּכָח בְּבֵאוּר

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סי"א) כתב שבסולם יש להסתפק אם הוא מקבל טומאה. **ב]** ז"ל שו"ע הרב (סט"ו): ואינו נקרא יד אלא שלשה טפחים בקשין של מין שבלים הנקצרין במגל (אבל מין שבלים שאין דרכן להקצר במגל אלא עוקרין אותן ביד אין שיעור לידותיהן שאפילו הן ארוכין הרבה הן מקבלים טומאה משום יד) וארבעה טפחים במכבדות של תמרים ושני טפחים בזמורות של ענבים דהיינו טפח אחד מימין האשכול התלוי בזמורה וטפח אחד משמאלו אבל אם הן ארוכים יותר משיעור הזה אין מקבל טומאה אלא מה שהוא סמוך להאוכל כשיעור הזה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah